

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

SLU Viltskadecenter
Linn Svensson

Start 2016-05-17

Förslag till ändringar av instruktioner och faktablad för inventering av varg

Viltskadecenter (VSC) har sedan 2016 ansvar för att ta emot och bokföra svenska förslag till ändringar i Naturvårdsverkets och Miljödirektoratets inventeringsinstruktioner för stora rovdjur i Skandinavien.

Hur gör du för att lämna förslag?

Förslag till ändring av gällande instruktioner eller faktablad rörande inventering av stora rovdjur i Skandinavien skickas till Viltskadecenter. Skriv ett mejl till rovdjursinventering@slu.se eller direkt till någon på Viltskadecenter: förnamn.efternamn@slu.se

I mejlet ska följande uppgifter finnas med:

- Hänvisning till den instruktion eller det faktablad du avser, gärna med sidnummer om det gäller en särskild skrivning.
- Förslag till alternativ skrivning eller strykning av texten.
- Motivering till varför ändringen bör ske.
- Vem som är förslagslämnare, till exempel en enskild tjänsteman/fältpersonal, en länsstyrelse eller ett förvaltningsområde.

Vad gör Viltskadecenter med inkomna förslag?

Vi listar löpande de förslag till förändringar kring inventeringen av lodjur som kommer in. Förslagen lämnas vidare till arbetsgrupperna för lodjur, järv och varg. Syftet med listan är att kunna visa vilka förslag som kommit in och när de lämnats över till arbetsgruppen.

Instruktioner och faktablad

Aktuella instruktioner och faktablad finns på Naturvårdsverkets webbplats: [Inventeringsmetodik för stora rovdjur, fjällräv och kungsörn](#)

Inkomna förslag på ändringar av instruktioner för inventering av varg

Numren i första kolumnen anger förslagen (senaste överst) som presenteras i detalj på sidorna efter tabellen.

Nr	Inkom till VSC	Art	Ämne	Avsändare
4	April 2023	Varg	Förslag på förändringar i punkt 6 under familjegrupper	Lst Jönköping
3	Nov 2018	Varg	Klassificering av vargobservationer...	VSC/Linn S
2	Nov 2018	Varg	Kriterier för övrig stationär varg	MFO/VSC
1	Nov 2015	Varg	Kvalitetssäkring med hund	Lst Jönköping

Löpnummer: 4	Inkom till VSC: April 2023	Art: Varg
<p>Ämne: Förslag på förändringar i punkt 6 under familjegrupper</p> <p>Nuvarande skrivning i punkt 6 i Varg: Instruktion för inventering</p> <p>6) Med endast DNA-prov krävs att DNA-analyser visar tre eller flera vargar, varav minst ett föräldradjur och minst en avkomma samt en av följande två punkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • DNA-prov från valp eller valpar ska vara insamlat inom föräldeers baspolygon. Två eller flera olika valpar ska identifieras, alternativt identifieras samma valp två gånger med minst 90 dagars intervall mellan provtillfällena. Polygonen baseras på alla prov från föräldrarna. • DNA-analys visar avkomma i en förstaårsföryngring, samt förälder inom samma område och inventeringsperiod. <p>Förslag till ändring</p> <p>Förslaget är att andra stycket skrivs så att det måste finnas mer säkerhet i förälderns/föräldrars närvaro, t ex att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - det ska minst finnas sammanlagt två (eller tre?) DNA-prov från föräldrar under inventeringssäsongen (insamlade på snö eller barmark), alternativt - det ska vara minst två prov om bara ena förälderns DNA hittas (insamlade på snö eller barmark), alternativt - ett prov räcker från en förälder om det är insamlat i samband med spårning av individen eller att det på annat sätt kan verifieras att det är den specifika individen som varit på platsen. <p>Motivering och bakgrund</p> <p>Ett prov från en förälder bedöms inte ge tillräckligt god säkerhetsmarginal för att säga att föräldern finns där stadigvarande/återkommande och därmed ge status familjegrupp. Om det t ex bara samlas ett prov från en förälder under hela inventeringssäsongen och det dessutom görs på barmark, så kan det inte heller verifieras att individen faktiskt varit på platsen. Man bör ta hänsyn till att det finns en risk att prov kan flyttas eller frysas in för att senare läggas ut och därmed bidra till ett resultat som inte stämmer med verkligheten. För att minska risken för detta bör det finnas krav på fler prov från föräldrar under säsongen, alternativt att ett prov räcker om det insamlats i spårlopp eller på annat sätt kan verifieras vara korrekt. Finns individen där regelbundet bör det inte vara några problem att hitta fler prover än ett. Förslaget innebär alltså antingen fler prov eller att det enda provet håller en högre säkerhet, eller att alla alternativ finns att välja på med någon prioriteringsordning.</p>		
Förslagslämnare: Länsstyrelsen i Jönköpings län		
Förslag överlämnat till arbetsgruppen: Maj 2023		

Löpnummer: 3	Inkom till VSC: November 2018	Art: Varg
<p>Ämne: Klassificering av vargobservationer som dokumenterad, bedömd som säker, osäker, felaktig.</p> <p>Förslag: I roibase ska observationer av varg klassificeras som dokumenterad, bedömd som säker, osäker, felaktig eller kan ej bedömas. En beskrivning finns i instruktionerna för hur klassificeringen ska göras på observationer som uppfyller kravet på längd i km och därmed kan ingå som underlag i inventeringen dokumentation av revir och social status i dessa.</p> <p>Men för observationer som är kortare än de ställda kraven uppstår ett problem då en kortare spårad sträcka kan vara en dokumenterad observation av art men inte av antalet löpor i sällskap, dvs observationen är både säker men även osäker. Att sätta en sådan observation som dokumenterad eller bedömd som säker ger ett felaktigt intryck av att information som samlats är säker i alla avseenden, den är endast säker avseende art men inte avseende antal.</p> <p>Att sätta den som felaktig eller osäker skickar däremot fel signaler till allmänheten då kvalitetssäkraren i de flesta fall är säker på arten, men just inte antalet. Vid en rundfrågning till olika användare av systemet går det inte att få klara besked på hur detta ska användas.</p> <p>Det är också vid diskussioner oklart vad klassificeringen dokumenterad och bedömd som säker faktiskt står för. Om det bara är för att visa att kvalitetssäkraren har varit på plats och med foto kan styrka att hen sett det hen angett i Rovbase eller om det även är en värdering i förhållande till kriterier.</p> <p>Om det enbart är en klassificering av vilken typ av dokumentation som observationen är styrkt med, bör formuleringar göras om så att syftet med klassificering framgår även i Rovbase. Om syftet även är att göra någon form av värdering av observationen i förhållande både till bifogad dokumentation och kriterier måste även detta förtydligas i både instruktioner och Rovbase och systemet måste fungera även för kortare spårningar där art är säker men inte antalet löpor.</p> <p>Vi föreslår att systemet för denna klassificering snarast ses över och att instruktionen förtydligas. Samma problematik gäller även lodjur.</p> <p><u>Förslag på förbättring alternativ 1:</u> Separera art och antal i en observation och sätt klassificeringen/bedömningen på det. Dvs: Art: Dokumenterad eller bedömd som säker osv Antal: Dokumenterad eller bedömd som säker osv Denna kategori kan finnas om behov men bör kunna variera mellan arter.</p> <p><u>Förslag på förbättring alternativ 2:</u> Om syftet endast är dokumentationsunderlaget, förtydliga det och skriv liknande: Dokumentation art: Finns/saknas Dokumentation art: Finns/saknas/ spårningen är för kort för bedömning av art/</p> <p>Förslagslämnare: VSC/Linn Svensson</p>		

Löpnummer: 2	Inkom till VSC: November 2018	Art: Varg
<p>Ämne: Kriterier och bedömning av övrig stationär vargförekomst</p> <p>Förslag: Inom ramen för länsstyrelsernas förvaltning av varg i länet finns önskemål om att kunna inventera och då även klassificera förekomst av övrig stationär varg. Dvs ensamma stationära vargar eller rester av familjegrupper som inte uppfyller kriteriet för familjegrupp. Denna kategori togs bort i samband med förra översynen men då flera länsstyrelser fortsatt vill redovisa denna kategori när den hittas bör det också finnas kriterier för vad som är en övrig stationär förekomst. Inventeringen bör dock inte vara obligatorisk i Sverige, men i de fall kategorin används ska det finnas gemensam klassificering. Arbetsgruppens förslag från förra översynen är ett bra förslag på kriterier och klassificering. Se sid 24 i ”Förslag till samordning av inventering av varg i Norge och Sverige”, Wikenros et al 2014. NINA rapport 993.</p>		
<p>Förslagslämnare: Länsstyrelser i mellersta förvaltningsområdet samt VSC</p>		
<p>Förslag överlämnat till arbetsgruppen: Överlämnad till arbetsgruppen varg i nov 2019.</p>		

Löpnummer: 1	Inkom till VSC: November 2015	Art: Varg
Ämne: Kvalitetssäkring med hund		
Förslag: Det bör vara möjligt att kvalitetssäkra vargobservationer med hjälp av hund som markerar varg. Det bör skrivas in i instruktionerna. Det gäller främst om vargobservationer görs i närheten av bebyggelse/tätortsmiljö eller om vargen upplevts vara närgången. Dessa observationer blir ofta mycket uppmärksammade och Länsstyrelsen skulle bli hjälpta av denna dokumentationsmetod för att sprida rätt information och för att dokumentera händelser inför eventuella åtgärder.		
Förslagslämnare: Länsstyrelsen i Jönköpings län		
Förslag överlämnat till arbetsgruppen: Överlämnad till arbetsgruppen varg i nov 2019.		